

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. VII. Vtrùm ex majore gratiâ habituali creßcat boni operis meritum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

TOM. II. discurrenti patebit, sequitur justos brevi tempore in gratiâ crescere in immensum. Hæc difficultas petit duas Sectiones sequentes.

SECTIO SEPTIMA.

Utrum ex majore gratiâ habituali crescat boni operis meritum.

I. **P** R I M A sententia negat majorem gratiam habitualem, seu hanc personæ dignitatem quidquam meriti in opus refundere, sed si duo inæqualem habentes gratiam, æqualiter operentur, hoc est, actum ejusdem virtutis, puta obedientiæ, vel patientiæ eliciant, & æqualis intensiois, æquale eos præmium, seu augmentum gratiæ & gloriæ dicunt hi auctores recepturos: ita Medina 1. 2. quæst. 114. art. 8. ubi Cano & alios sui ordinis citat Pro eadem etiam opinione citari solet Gerson tractatu de Merito Idem tenet Vasquez Tomo primo in tertiam partem, Disp. 6. cap. 4. & alii. Suarez etiam, quamvis sit in contrariâ sententiâ, hanc nihilominus ait esse satis probabilem.

II. Secunda, quam longè probabiliorem existimo, sententia affirmat majorem gratiam habitualem influere moraliter in actum, eumque reddere præmio ampliore, gratiâ scilicet & gloriâ majore dignum. Hanc sententiam expressè tenere videtur Doctor Angelicus in 2. Distinct. 29. q. 1. art. 4. ubi dicit actus meritorii valorem tum ex objecto & voluntate, tum ex gratiâ mensurari posse: Quare, inquit, *quanto majori gratiâ actus informatur, tanto magis est meritorius.* Citari etiam aliis locis pro eadem opinione solet S. Doctor, ut 1. parte, quæst. 95. art. 4. & 1. ad Corinthios, lect. 2. & alibi; sed cum illis locis incertum sit, utrum de gratiâ habituali intelligenda sint, an de actuali Charitate, ex qua actus procedit, eorum relatione supersedeo. Eadem sententia tribuitur Almaino & Cordubæ, Victoræ, Pennæ, & aliis cum Gabriële in 2. Distinct. 29. quæst. unicâ, art. 1. & art. 2. Concl. 4. Idem docet Suarez Tomo 1. in 3. partem, Disputat. 4. Sect. 4. §. ad primum, Valentia Tomo 2. Disp. 8. quæst. 6. punct. 3. Henriquez de fine hominis, cap. 20. §. 1. Granada in 2. 2. tract. 11. de Gratiâ, Disput. 2. Sect. 2. multique ex recentioribus.

III. Ratio est; dignitas quippe personæ plurimum ad operis valorem & meritum conducit, & moraliter in omnes bonas illius operationes influit. Sic in humanis videmus, quò quis est in altiori gradu constitutus, eò cæteris paribus ejus opera majoris valoris ac meriti censerî, majorèque præmio digna. Hinc in militiâ, æquales viri alicujus illustri ac nobilibus labores ab omnibus pluris fiunt, quàm gregarii militis, magisque remuneranda. Jam verò gratiam conferre ad dignitatem personæ, luce clarius est, cum hominem reddat amicem Dei, dignumque ad aliquid ab eo merendum, ut apud omnes est in confesso; facit quippe ut opus illud sit personæ eximie & excellentis in ordine supernaturali, sicut dignitas temporalis in ordine naturali; ex quo sequitur, sicut præmium naturale hujus operibus debitum esse debet in hoc genere eximium, ita præmium alterius eximium esse debere in genere supernaturali, ut sit operibus à tam eccellente personâ procedentibus proportionatum. Si ergo gratia red-

dat personam in qua est, excellentem, major gratia reddet excellentiorem, & ampliori præmio dignam, juxta commune illud, & ab omnibus admittum axioma: *Sicut se habet simpliciter ad simpliciter, ita magis ad magis.*

Secundò hoc idem probatur exemplo operum Christi, quæ ex dignitate personæ, & gratiâ increatâ Verbi hauriunt valorem infinitum, ergo & gratia creata personæ eam habenti dignitatem conferet, ejusque opera, quamvis in inferiore longè genere præmio digniora efficiet, quàm forent eadem opera, si persona illa exercens gratiam habitualem non haberet, & consequenter juxta doctrinam præcedente numero traditam, major gratia habitualis dignitatem personæ augebit, reddetque operationes ejus omnes præmio majore dignas.

Dices: Gratia increata Christi est substantialis, sicque in alio genere dignificat opera humanitatis, eaque reddit valorem infiniti: at verò gratia nostra est accidentalis, ac proinde dignificabit opera solum juxta mensuram ipsorum operum; unde quantumcunque augeatur, non videtur posse novum valorem addere operibus. Sed contra: Gratia increata Verbi ideo opera Christi elevat ad tam eximiam rationem meriti, quia personam reddit tantæ dignitatis & excellentiæ, sed gratia habitualis peculiarem etiam dignitatem addit personæ, hominem quippe reddit filium Dei adoptivum, & divinæ naturæ aliquo modo participem; quidni ergo & novum valorem indere poterit ejus operibus, cum jam ea exerceat ut filius Dei, omnèsque ejus actiones ad vitam æternam, quæ est hæreditas filiorum Dei, consequendam ordinentur. Quare licet opera in se non augeantur intrinsecè, novus tamen iis accrescit valor ab extrinsecò, ad quam rem non parum facit illud Genesis 4. vers. 4. *Refluxit Dominus ad Abel, & ad munera ejus,* ergo dignitas personæ aliquid ejus muneribus addidit, ex quo Deo placuerunt. Nec refert gratiam nostram esse accidentalem, sicut enim hoc non impedit quo minus personam in qua est reddat excellentiorem, ita ejus opera facere similiter potest excellentiora, & præmio majore digna: quemadmodum etiam dignitas regia est quid personæ accidentale, ejus opera nihilominus apud omnes æquos rerum æstimatores in majore pretio ponit, longèque reddit laudabiliora.

SECTIO OCTAVA.

Argumenta contententia ex majore gratiâ habituali actibus meritorii valorem non accrescere.

V A S Q U E Z, qui Tomo primo in tertiam partem, Disp. 6. cap. 4. ut diximus Sectione præcedente, est in contrariâ sententiâ, objicit primò: Si, inquit, major gratia habitualis majorem valorem addat actui meritorio, sequitur opus quantumcunque remissum viri alicujus sancti, qui habet gratiam habitualem valde intensam, plus mereri, quàm mereatur ferventissimus actus justus, qui minus habet gratiæ; quod tamen falsum videtur, Deus quippe non respicit personas, sed opera; unde in sacris literis dicitur unusquisque recepturus secundum opera sua.

Respondetur,

Negant aliqui ex gratiâ habituali crescere meritum.

Mac sententia nec ratione nec auctoritate definitur.

Major gratia habitualis reddit actum præmio majore dignum.

Theologorum novi, tum antiqui docent gratiam habitualement influere in actus meritorios.

Dignitas personæ moraliter in opera omnia meritoria influit.

Gratia hominem eximium reddit in ordine supernaturali, sicut honor temporalis in naturali.

IV. *Gratiam habitualement augere meritum ostenditur exemplo gratia unionis.*

V. *Quantumcunque gratia habitualis sit quid accidentale, potest nihilominus addere valorem operibus.*

Gratia hominem reddit filium Dei adoptivum. Et in conferri ad hæc editum vult athena.

Novus operibus accrescit valor.

Declatur exemplo ab humanis de sumptis.